

Ohjeita Vapaaehtoistoiminta tutuksi tunnissa -työpajan toteutukseen

TOIMINTAMALLIN LYHYT KUVAUS

Vapaaehtoistoiminta tutuksi tunnissa -työpaja tarjoaa nuorille tietoa vapaaehtoistoinnasta, sen eri muodoista ja hyödyistä sekä oman paikkakunnan vapaaehtoistehtävien tarjonnasta. Työpajassa nuoret pääsevät keskustelemaan ja vaihtamaan kokemuksiaan vapaaehtoistoinnasta. Ideana on myös kartoittaa, millaisista teemoista nuoret ovat kiinnostuneita. Näin ammattilaiset voivat kehittää uudenlaisia vapaaehtoistehtäviä nuorten kiinnostusten mukaan. Osallistavaan työpajaan kuuluu myös konkreettisen vapaaehtoistehtävän teko. Työpajan kesto on 90 minuuttia. Joskus oppilaitoksilla on tarjota vain 45 minuutin oppitunteja, jolloin voit jättää vapaaehtoistehtävän pois.

TOTEUTUSPAIKKA

Työpajoja toteutettiin valtakunnallisesti vapaaehtoistoinnin kattojärjestö Kansalaisareenan JEP – Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta -hankkeessa n. 30 kertaa valtakunnallisesti, työpajoihin osallistui yhteensä 474 nuorta. Työpajoja pidettiin mm. peruskouluissa, lukioissa, ammattioppilaitoksissa sekä nuorten kohtaamispaikoissa ja nuorisokeskuksissa. Työpajamallia kehitettiin hankkeen aikana ammattilaisilta ja nuorilta kerätyn palautteen myötä.

TAVOITE

Tavoitteena on, että nuoret saavat yleisesti tietoa vapaaehtoistoinnasta sekä paikallisten toimijoiden tarjoamista vapaaehtoistoinnin mahdollisuuksista. Keskustelujen ja konkreettisen vapaaehtoistehtävän kautta saadun kokemuksen myötä nuorilla on matalampi kynnys lähteä mukaan vapaaehtoistoimintaan.

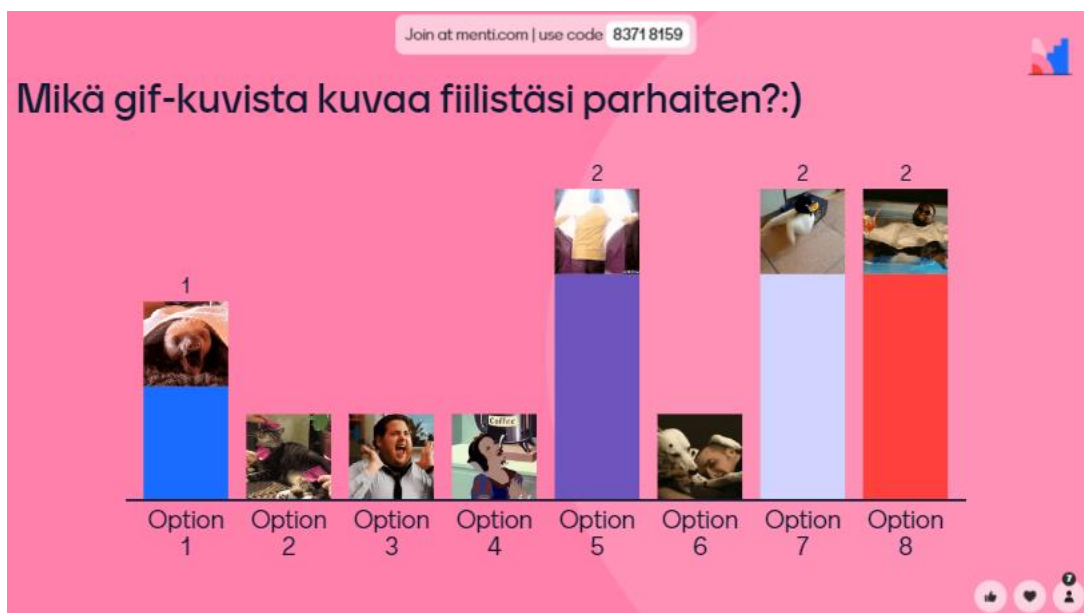
OHJEET

DIA 1 VAPAAEHTOISTOIMINTA TUTUKSI TUNNISSA -TYÖPAJA

Kerro oppilaille kuka olet ja miksi olet tullut vierailulle. Vinkki! Kysy jotain ajankohtaista nuorilta, jotta osoitat olevasi kiinnostunut heistä. Esimerkiksi Euroviisuista tai koulun ajankohtaisista tapahtumista. Voit myös selata oppilaitoksen sometilejä ennen vierailua, jotta osaat kysyä ajankohtaisista tapahtumista.

DIA 2 ALKULÄMMITTELY

Vedä oppilaille alkulämmittely. Alkulämmittely voi tapahtua esimerkiksi ilmaisella [Mentimeter](#) tai [Wheel of Names](#) -alustoilla. Wheel of Names toimii digitaalisena hyrränä, joka yhdistää eri teemoja kuten värejä, muotoja, eläimiä, numeroita tai tunteita. Voit lisätä hyrrään omia tekstejä tai kuvia. Mentimeterin avulla oppilaat voivat vastata ovatko osallistuneet vapaaehtoistoimintaan aiemmin. Tämän jälkeen aiheesta keskustellaan ja halukkaat voivat jakaa kokemuksiaan, myös ohjaaja voi kertoa omia kokemuksiaan. Jos käytät Mentimeteriä, muista avata se valmiiksi uudelle välilehdelle ja lisää linkki PowerPoint alustalle. Alla esimerkkejä alkulämmittelystä.

DIA 3 MITÄ ON VAPAAEHTOISTOIMINTA?

Tässä osiossa kerrot nuorille, miten vapaaehtoistoiminta määritellään ja täydennät edellistä keskustelua vapaaehtoistehtävien tarjonnasta. Osa nuorista ajattelee, ettei heillä ole tarpeeksi taitoja osallistua vapaaehtoistoimintaan. Kerro, että kaikki ovat tervetulleita vapaaehtoistoimintaan, eikä ennakko-osaamista vaadita.

DIA 4 MITÄ HYÖTYÄ VAPAAEHTOISTOIMINNASTA ON?

Kerro vapaaehtoistoiminnan hyödyistä, usein nuoria kiinnostaa kuulla miten eri vapaaehtoistehtävissä opitut taidot auttavat työnhaussa. Voit lisätä kuvan dialle napauttamalla kuvakkeita.

DIA 5 ERILAISIA VAPAAEHTOISTEHTÄVIÄ

Voit käyttää diaa kertoessasi erilaisista vapaaehtoistehtävistä.

DIA 6 NUORI, LÄHDE MUKAAN VAPAAEHTOISTOIMINTAAN -VIDEO

JEP – Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta -hankkeen tuottamassa videossa protuohjaajana toimiva Elo, 17 ja tukioppilaana toimiva Mesi, 15, kertovat vapaaehtoistoiminnan poluistaan ja minkä takia nuoren kannattaa lähteä mukaan vapaaehtoistoimintaan. Video löytyy myös osoitteesta <https://youtu.be/rQjg9CRP5m8?si=ow0KR-tp9DQsGNEt>

DIA 7 -9 VAPAAEHTOISTEHTÄVIEN KARTOITTAMINEN

Tarkoituksena on, että nuoret selaavat vapaaehtoistehtäviä vapaaehtoistyö.fi tai lahella.fi sivustoilla, jonka jälkeen käydään keskustelua, löytyikö sivustoilta mielenkiintoisia tehtäviä. Dialla 9 esitetään alustoja, joiden kautta nuoret voivat etsiä vapaaehtoistehtäviä. Tärkeää on myös kertoa, mistä nuori löytää juuri sinun organisaatiosi tehtävät!

DIA 10

Lisää dialle tietoa omasta toiminnastasi: millaista toimintaa ja tehtäviä teillä on tarjota nuorille. Alla esimerkki.

TAMPERE MISSIO **Vapaaehtoisuus TampereMissiossa**

- Yli 140 vuotta työtä vanhusten, lasten, ikäihmisten ja kehitysvammaisten ihmisten hyväksi
- TampereMissio Palvelut Oy = yhteiskunnallinen yritys → TampereMissio ry = *myötäelävän kaupungin rakentaminen, yksinäisyyden vähentäminen*
- Vapaaehtoistoiminta: Aamukorva, Ikätuki, Aitikaveritoiminta, Likellä-kerhot, 2 lähitoria, vertaismentorointi nuorille ja kehitysvammaisille, ryhmäkotien vapaaehtoiset, kerhojen ja ryhmien vetäminen, talkooporukka, tapahtuma-avustaminen...
- Nuoret vapaaehtoiset:
  - Osallisuus ja vaikuttaminen, yhdessä tekeminen, kertaluontoisuus
  - Tutustuminen & perehdytys → *Whatsapp*-ryhmä → vapaaehtoistehävät
  - Saat: tukea koordinaattorilta, koulutuksia, yhteison, virkistymiset!
  - Aidosti hyödyllinen työkokemus, tutustuminen järjestöön ja hoivapalveluihin, työtodistukset, kesätyöt, työharjoittelut, kurssityöt ja opintopisteet, opinnäytteet, CV-kuvaus
  - Vapaaehtoistehävien tulee olla: helppoja, kivoja, ilmaisia ja kaikkia osapuolia hyödyttäviä!

 Kansalaisareena

DIA 11

Nyt on aika tehdä konkreettinen vapaaehtoistehävä! JEP –hankkeen aikana nuoret tekivät mm. Fuck-Cancer koruja Sylva ry:lle, uusille seiskaluokkalaisille tervetulo-kortteja, hoivakoteihin kevätterveisiä. Lisää dialle ohjeet tehtävän tekoa varten ja lisää kuva. Jos nuoret tekevät jotain asiakkaillesi, muista kertoa heille, että viet ne perille. Voit jälkikäteen lähettää koululle kuvan perille saapuneista materiaaleista, jotta nuoret tietävät tehtävällä olleen merkitystä. Vaihtoehtoisesti nuoret voivat viedä tekemänsä kortin/tervehdyksen kanssasi asiakkaillesi. Alla JEP –hankkeessa tehtyjä vapaaehtoistehäviä.

Huom! Kaikkia dioja ei ole pakko käydä läpi, usein aikaa kuluu nuorten kanssa keskusteluun. Muokkaa dioja työpöytänäköymän kautta.

Ennen yhteistyötä:

Mieti tavoite (tiedon lisääminen, tiedonkeruu, tapahtuman suunnittelu). Työpajan tavoitteena on tiedon lisääminen, tiedonkeruu sekä nuorten innostaminen mukaan paikalliseen vapaaehtoistoimintaan, voit kuitenkin muokata työpajan sisältöä omien tavoitteidesi mukaiseksi. Jos sinulla on tavoitteena esimerkiksi yhteisen tapahtuman suunnittelu, voi tämä toimia työpajan vapaaehtoistehtävänä. Tällöin on kuitenkin etukäteen sovittava opettajan tai opinto-ohjaajan kanssa tapahtumasta.

Kartoita lähialueen oppilaitokset, opinto-ohjaajat sekä opettajat. Selvitä miten tavoitteesi tukee luokka-asteen opintosuunnitelmaa. Vapaaehtoistoiminta tutuksi tunnissa työpaja tukee esimerkiksi yhteiskuntaopin, elämänskatsomuksen sekä opinto-ohjauksen tuntien tavoitteita. Tämän lisäksi työpaja sopii TUVA-luokkien opetussuunnitelman Arjen taidot ja Yhteiskunnallinen osallisuus – opintoihin.

Vierailun jälkeen:

Keskustele jatkoyhteistyön mahdollisuuksista opettajien/ opinto-ohjaajien kanssa. Kokemuksemme mukaan osa on innokkaita luomaan esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan kurssin!

Tietoa työpajasta:

Työpaja on syntynyt Kansalaisareenan JEP –hankkeen aikana jäsenjärjestöjen tarpeesta tavoittaa nuoria. Työpajan on luonut Kaisa Rikkonen ja Veera Henriksson, mukana kehittämässä on ollut myös Emmi Syrjäläinen. Työpajan kuvituksesta vastaa Minna Koirikivi. Lisäksi työpajaa on kehitetty ammattilaisilta sekä nuorilta saadun palautteen myötä. Työpajaan on osallistunut yhteensä 474 nuorta ympäri Suomen.

